1. Detekcija objekata i njihove orijentacije na osnovu histograma gradijenata

U ovom dokumentu opisana je ideja i algoritam detekcije objekata (konkretno automobila) i njihove orijentacije na osnovu orijentacije histograma gradijenata. Algoritam je implementiran u *Python* programskom jeziku u *Spyder* okruženju.

1.1. Ulazne slike

Kao ulazni tip slika korišćene su slike automobila *Passat*, ukupno 101 slika. Format korišćenih slika je *JPEG*. Na slici 1. biće prikazana jedna od ulaznih slika.



Slika 1. Ulazna slika

Učitavanje slika izvršeno je u nekoliko liniji koda uz pomoć *OpenCV* biblioteke(1.1).

```
inimg_slika_sa_kojom_se_poredi = cv2.imread("passat_main.jpg")
height = np.size(inimg_slika_sa_kojom_se_poredi, 0) (1.1)
width = np.size(inimg_slika_sa_kojom_se_poredi, 1)
```

1.2. Vektori karakteristika

Osnovni zapis prikaza boja na slikama jeste *RGB* model boje: (engl. *red*, *green*, *blue*). Svaki element (engl. *pixel*) predstavljen je s tri komponente: crvenom, zelenom i plavom, od kojih svaka komponenta ima vrijednost između 0 i 255. Pošto algoritam koristi histograme gradijenata potrebno je učitane slike konvertovati u *grayscale* slike. Konverzija *RGB* slike u *grayscale* sliku izvršena je u liniji koda, takođe uz pomoć *OpenCV* biblioteke(1.2).

1.3. Algoritam

U ovom radu predloženo je otkrivanje područja od interesa (*Region of Interes - ROI*) objekata. Za testiranje, odnosno, detekciju korišćene su fotografije automobila. Pomoću histograma gradijenata (*Histogram of Oriented Gradient - HOG*) deskriptora i podudaranja elemenata samo u *ROI*. Ovim pristupom povećava se tačnost algoritma i štedi se na vremenu računanja.

1.3.1. Histogram orijentacije gradijenata (HOG)

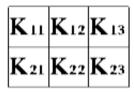
Osnovna ideja histograma orijentacije gradijenta je podjela slike na više dijelova, tzv. blokova te izrada histograma koji nam govore o učestalosti smjera gradijenata elemenata slike unutar svakog bloka. Veličina blokova u ovom radu jeste 128x64 piksela (1.3).

Ti blokovi često mogu biti okarakterisani izgledom i oblikom objekta sa prilično dobro raspoređenim gradijentima lokalnog intenziteta ili rubova samog objekta. Pri određivanju većine deskriptora slika, prvi korak čini normalizacija boje i osvjetljenja slike što je već spomenuto, a nakon toga se vrši izračunavanje gradijenata slika. Proces izračunavanja gradijenata slike naziva se konvolucija. Konvolucijom izvorne slike *I* sa filterom Sobel, gdje su

$$Sx = \begin{bmatrix} 1 & 0 & -1 \\ 2 & 0 & -2 \\ 1 & 0 & -1 \end{bmatrix}$$
 i $Sy = \begin{bmatrix} 1 & 2 & 1 \\ 0 & 0 & 0 \\ -1 & -2 & -1 \end{bmatrix}$ aproksimacije horizontalnih i vertikalnih derivata,

dobijamo dvije nove slike $I_x = I * S_x$ i $I_y = I * S_y$. Primjer konvolucije slike sa filterom dimenzija 3x2 dat je na slici 2.

I 11	I 12	I 13	I 14	I 15	I 16	I 17	I 18	I 19
I 21	I 22	I 23	I 24	I 25	I 26	I 27	I 28	I 29
I 31	I 32	I 33	I 34	I 35	I 36	I 37	I 38	I 39
I 41	I 42	I 43	I 44	I 45	I 46	I 47	I 48	I 49
I51	I 52	I53	I 54	I 55	I 56	I 57	I 58	I 59
I 61	I 62	I 63	I 64	I 65	I 66	I 67	I 68	I 69



Slika 2. Primjer slike i filtera za konvoluciju

Konvolucija se izvodi pomjeranjem filtera preko svih dijelova slike koje filter može u potpunosti prekriti, počevši od gornjeg lijevog ugla. Svaka pozicija filtera određuje jedan izlazni element slike, čija vrijednost se računa množenjem vrijednosti filtera i odgovarajućeg elementa slike za svaku ćeliju filtera te sabiranjem svih tih vrijednosti. Primjer računanja izlazne vrijednosti jednog elementa slike, npr. O_{57} prikazan je jednačinom (1.4).

$$O_{57} = I_{57} * K_{11} + I_{58} * K_{12} + I_{59} * K_{13} + I_{67} * K_{21} + I_{68} * K_{22} + I_{69} * K_{23}$$
 (1.4)

Opšti matematički izraz za računanje konvolucije dat je jednačinom (1.5), gdje su MxN dimenzije slike i mxn dimenzije filtera, varijabla i ima vrijednosti od 1 do M-m+1, a varijabla j ima vrijednosti 1 do N-n+1.

$$O_{i,j} = \sum_{k=1}^{m} \sum_{l=1}^{n} I(i+k-1, j+l-1) \cdot K(k, l) \quad (1.5)$$

Nakon završenog filtriranja slike, vrši se računanje iznosa i orijentacije gradijenata za pojedinačne elemente slike. Ukupni gradijenat elemenata slike računa se jednačinom (1.6):

$$|G| = \sqrt{{S_x}^2 + {S_y}^2} \tag{1.6}$$

Za ovaj korak iskorišćena je biblioteka OpenCV.

Nakon izvršene konvolucije, u linijama koda (1.7) algoritam prolazi kroz sve slike i njihove regione od interesa i vrši poređenja jedne slike sa ostalima kako bi pronašao najsličniju sliku, odnosno detektovao objekat sa istom orijentacijom:

```
sum_distance
= []
               sum_all_distance = []
               num_of_img = 16
               Prefix = "trainingImgs/passat ("
               for n in range(1, num_of_img, 1):
                                                                                    (1.7)
                   s=str(n)
                   inimg1 = cv2.imread( "trainingImgs/passat ("+s+").jpg")
                   inimg1_b_gray = cv2.cvtColor(inimg1, cv2.COLOR_RGB2GRAY)
                   for i in range(0, width - 64, 1):
                       for j in range(0, height - 128, 24):
                           roi1 = inimg1_gray[j: j + 128, i: i + 64]
                           roi2 = inimg1_b_gray[j: j + 128, i: i + 64]
                           cv2.imwrite("roi1.jpg", roi1)
                           roi1a = roi1.size
                           roi2a = roi2.size
                           d = cv2.HOGDescriptor((64, 128), blockSize, blockStride,
               cellSize, nbins)
                           d2 = cv2.HOGDescriptor((64, 128), blockSize, blockStride,
               cellSize, nbins)
                           winStride = (8, 8)
                           padding = (8, 8)
                           locations = ((10, 20),)
                           descriptorValues1 = d.compute(roi1)
                           descriptorValues2 = d2.compute(roi2)
                           A = descriptorValues1
                           B = descriptorValues2
```

Zahvaljujući lokalnim varijacijama u osvjetljenju i kontrastu boja, iznosi gradijenata takođe variraju. Dodatno poboljšanje performansi algoritma postiže se preklapanjem blokova, tako da svaka ćelija doprinosi konačnom rezultatu više puta. Konačni rezultat slike je tada vektor normalizovanih histograma blokova (1.6).

Sljedeći korak jeste određivanje magnituda/opsega (1.8) i uslova za histogram gradijenata.

Poređenjem tih magnituda dobijaju se uslovi za detekciju objekta i njegove orijentacije. Najmanja razlika između magnituda ustvari ukazuje na sliku na kojoj je objekat detektovan (1.9) i ta slika prikazana je u prozoru.

```
min =
10000
        rememberL = 0
        for 1 in range(0, num_of_img - 1, 1):
            if(sum_all_distance[1] < min):</pre>
                min = sum_all_distance[1]
                                                                             (1.9)
                rememberL = 1 + 1
        f=str(rememberL)
        cv2.imwrite("main.jpg", inimg_slika_sa_kojom_se_poredi)
        cv2.imshow("1", inimg_slika_sa_kojom_se_poredi)
        ucitaj = cv2.imread(Prefix + f + ").jpg")
        cv2.imshow("2", ucitaj)
        cv2.imwrite("najslicnija.jpg", ucitaj)
        cv2.waitKey(0)
        cv2.destroyWindow()
```

UKS